

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

«Ініціативи з реформування законодавства про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю»

Центр комерційного права

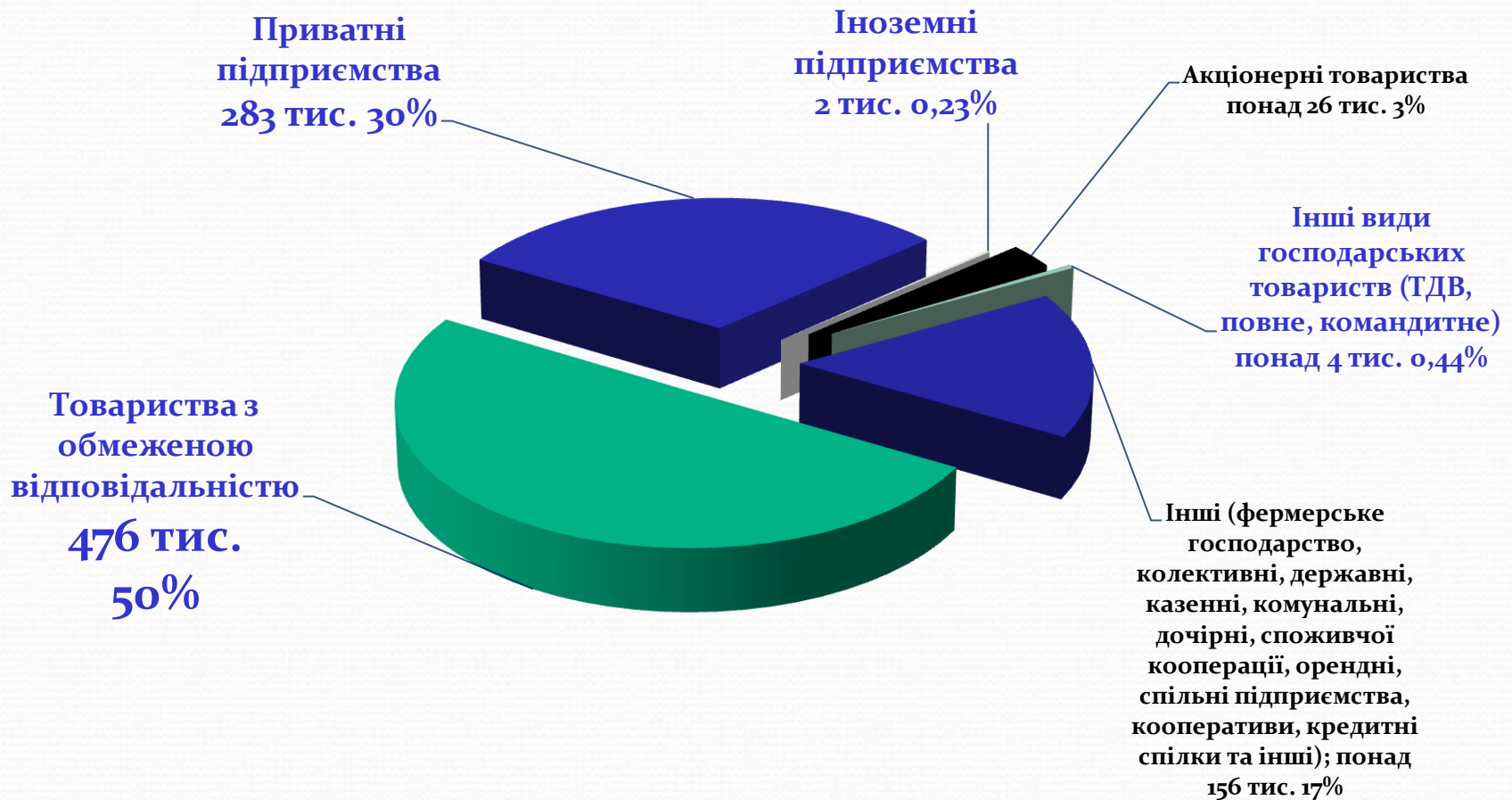
Київ, вул. Круглоуніверситетська 13

Тел. 38 044 490 65 75

www.commerciallaw.com.ua

Станом на 01.01.2013 в ЄДРПОУ **1 025 857** юридичних осіб

Реформа торкнеться понад **767 тис.** суб'єктів

Діюче регулювання ТОВ

У даній сфері суспільних відносин діють наступні законодавчі акти:

- Цивільний кодекс України;
- Господарський кодекс України;
- Господарський процесуальний кодекс України;
- Кодекс законів про працю України ;
- Закон України “Про господарські товариства”
- Закон України “Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців”;
- Закон України “Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом”,
- Закон України “Про нотаріат ”;
- Декрет Кабінету Міністрів України “Про державне мито”.

- *Застаріле*
- *Фрагментарне*
- *Суперечливе*
- *Використовується для зловживань*
- *Несприятливе для інвестування, в т.ч. іноземного*

Всі вони тією чи іншою мірою потребують внесення змін.

Новий закон має забезпечити баланс інтересів

забезпечення пріоритету та надійного захисту прав та інтересів кожного окремого учасника

свобода менеджера у прийнятті управлінських рішень і реалізації підприємницької ініціативи

забезпечення інтересів самого товариства

ефективні механізми контролю учасників за діяльністю виконавчого органу (в т.ч. притягнення до відповідальності недобросовісних менеджерів)

Результатом реформування має стати:

- поліпшення умов створення нових та розвитку існуючих суб'єктів господарювання у формі ТОВ;
- очищення правового поля від нерегульованих та рудиментарних організаційно-правових форм ведення бізнесу;
- підвищення рівня захисту прав власності шляхом запровадження ефективних механізмів запобігання та вирішення корпоративних конфліктів
- покращення бізнес-клімату, що сприятиме залученню як вітчизняних так і іноземних інвестицій

Кроки до нового регулювання

2012 Національний план дій на 2012 рік щодо впровадження Програми економічних реформ на 2010 – 2014 роки

- пункт 82 - Удосконалення регулювання діяльності товариств з обмеженою відповідальністю

2013 Проект Закону України №2011 від 14.01.2013 “Про товариства з обмеженою відповідальністю та товариства з додатковою відповідальністю”, автор н.д. Воропаєв Ю.М.

Проект Закону України №2011-1 від 25.01.2013 “Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю”, автори н.д. Ляпіна К.М. та Горіна І.А.

Розпорядження КМУ №72-р від 06.02.2013 “Про схвалення Концепції проекту Закону України “Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю”

**Порівняльний аналіз
законопроектів
№2011 та №2011-1**

Учасники товариства

2011

Обмежений склад

- Фізичні особи
- Юридичні особи

Максимум 100

2011-1

Необмежений склад

+ інші суб'єкти (держава,
територіальна громада)

Необмежена кількість

Статут

2011

Статут має містити:

- Найменування (повне, скорочене)
- Місцезнаходження
- Розмір та склад статутного капіталу
- Перелік учасників ТОВ + їх адреси
- Розмір та номінальну вартість частки кожного учасника
- Розмір резервного капіталу
- Склад та компетенцію органів, порядок прийняття рішень
- Спосіб повідомлення учасників про скликання зборів

2011-1

У статуті вказуються:

- Найменування

- Органи управління, їх компетенція, порядок прийняття рішень
- Порядок вступу та виходу
- Строк на який створюється ТОВ

Статут може не містити цих положень і тоді застосовуються положення Закону.

- Інформація про місцезнаходження, учасників – **в ЄДРПОУ**

Внесення вкладів

2011

2011-1

Що

Кошти, інше майно (крім боргових емісійних цінних паперів та векселів)

Обмежень на види майна не встановлено. Однак: негрошовий вклад за договором між засновниками + грошова оцінка майна

Коли

Протягом 1 місяця

Протягом 1 року

Строк може бути скорочений статутom.

Наслідки

Прострочення на понад 3 міс.:

загальні збори можуть зменшити частку учасника до розміру фактично оплаченої або ліквідувати ТОВ

- ТАК САМО + опція виключити учасника та повернути внесеному часткову оплату.

- **Пеня** за невнесення вкладу

Зміна розміру статутного капіталу

2011

Збільшення Із внесенням додаткових внесків учасників та третіх осіб.

Зменшення із збереженням співвідношення розмірів часток

+ шляхом анулювання частки, що належить ТОВ

2011-1

Із внесенням додаткових внесків учасників та третіх осіб.

+ механізм захисту учасників від “розмивання” часток

Без внесення додаткових внесків (за рахунок прибутку).

із збереженням співвідношення розмірів часток

Відбувається автоматично.

Оборот часток

2011

Беззастережне право виходу

Вартість частки виплачується
протягом **1 року**

Не передбачено

ТОВ може відмовитись від
прийняття до ТОВ спадкоємця
чи правонаступника

Переважне право при продажу
та інших видах відчуження
(міна, дарування)

Вихід

Виключення

Спадкування

Відчуження

2011-1

Вільний вихід для учасників із менше 50%;
Якщо понад 50% - вихід лише за згодою
інших учасників. (альтернатива –
ліквідація).

Вартість частки виплачується протягом **3
місяців**

За рішенням суду
за дії, що шкодять ТОВ

Більше 50%: вступ за своєю волею.

Менше 50%: за згодою учасників. Статут
може встановити безумовне право
вступу спадкоємця

Продаж: переважне право

Інше відчуження: згода учасників

Статут може встановити вільний перехід
часток в межах родини.

Недійсність рішення загальних зборів

2011

2011-1

Невідповідність
закону

Наслідки не передбачені

Нікчемні

Невідповідність
статуту

Наслідки не передбачені

Нікчемні (дійсні для третіх осіб)

Ухвалені із
порушенням
процедури

Оспорювані

Оспорювані (дійсні для третіх осіб). Можуть бути оспорені учасниками.

Строк

2 міс

1 рік

Доступ учасників до документів

2011

... перед проведенням зборів товариство повинно надати учасникам можливість ознайомитися з документами, необхідними для прийняття рішень з питань порядку денного зборів

Встановлюються статутом

Право на ознайомлення із документами

Порядок отримання інформації

2011-1

Гарантоване право доступу до всіх документів та одержання копій.

Виключення: учасник – конкурент товариства

Встановлюється законом

Угоди між учасниками (**shareholder agreements**)

2011

Не передбачає

2011-1

Договори про здійснення повноважень учасників:

- Можливість встановлення неустойки за невиконання зобов'язань.
- Безоплатність
- Строковість (до трьох років)
- Обов'язковість надання для ознайомлення іншим учасникам

Дивіденди

2011

2011-1

Кому

Розподіл прибутку між учасниками виключно пропорційно часткам

- особам, що були учасниками на момент прийняття рішення про розподіл прибутку

2011

2011-1

Обмеження

- якщо неповністю оплачені вклади
- якщо учасникам, що вийшли не сплачено вартість частки
- якщо сума чистих активів менша статутного капіталу (або стане меншою внаслідок розподілу прибутку)

ТАК САМО +

- Учасникам, що були виключені не сплачено вартість частки
- Ознаки чи загроза неплатоспроможності

Наслідки не-
дотримання

Не передбачені

Повернення дивідендів та солідарна відповідальність посадових осіб

Чим

Грошовими коштами

*Грошовими коштами **або іншим майном** (за згодою всіх учасників)*

з місяці

з місяці (інший строк може бути передбачений рішенням зборів)

Строк

Органи товариства: загальні збори

2011

2011-1

Кворум

Більше половини

Більше половини

Повноваження

Визначений перелік
повноважень

Не містить переліку повноважень.
За формулою: всі питання.

Порядок скликання

Визначається **статутом**

Встановлюється **законом**

Порядок проведення

Можливість заочної
форми (опитування)

Можливість заочної форми (опитування)
+ Заочне голосування (письмова форма
волевиявлення)

Види зборів

Чергові
Позачергові

Розподілу не містить

Органи товариства

2011

Виконавчий орган

Одноосібний або колегіальний

- Контракт (презюмується - трудовий)

Наглядова рада

Може створюватись
Компетенція, порядок створення та діяльності визначаються **Статутом**

Ревізійна комісія

Може створюватись

2011-1

Одноосібний (директор), якщо Статутом не встановлено, що колегіальний (правління).

- Цивільно-правовий або трудовий договір (контракт).

Обмеження для члена вик. органу: частка в іншому ТОВ більше 20%, участь у повному/командитному товаристві, бути посадовою особою іншого товариства.

Може створюватись

Обов'язкова для товариств із більш ніж 10 учасниками

Компетенція, порядок створення та діяльності визначаються **Законом**

+ регламентовано відносини членів наглядової ради і товариства

Може створюватись

Значні правочини та правочини із заінтересованістю

2011: Не врегульовує

2011-1:

Визначення та
вимоги

Значний правочин:

- 25% вартості активів
- Згода наглядової ради чи загальних зборів
- 35% вартості активів
- Згода загальних зборів (кваліфікованої більшості)

Із заінтересованістю:

- Вчиняється заінтересованою особою
- Процедура повідомлення органу ТОВ
- На суму більше 2% - згода загальних зборів (кваліфікованої більшості незаінтересованих учасників)

Відповідальність

Солідарна (винні посадові особи + інша сторона)

Солідарна (посадові особи і заінтересована особа)

Винятки

Відсутні

Виключний перелік встановлений законом

Припинення та виділення товариства

2011

2011-1

Збереження
співвідношення
часток учасників

Лише щодо поділу та
виділення

У всіх можливих варіантах

Злиття

у ТОВ правонаступник
завжди ТОВ

Загальне правило ЦК: у разі
реорганізації учасник не може
отримати більше прав щодо
майна юр.особи-
 правонаступника, ніж він мав
щодо майна попередника

Поділ

ТОВ ділиться лише на ТОВ

Ліквідатор

Статус не визначений

Прирівнюється до посадової
особи ТОВ

Звільнення та відповідальність посадових осіб

2011

Регулювання не містить.

Звільнення передбачене законопроектом “Про внесення змін до Кодексу законів про працю України (щодо конкретизації порядку розірвання трудових договорів з керівниками)” (№ 2274 від 11.02.13, н.д.Воропаєв Ю.М.)

- проміжна стадія – **відсторонення**
- Компенсація посадовій особі у разі звільнення, при відсутності винних дій, у межах **контракту**

2011-1

- зміни до КзПП - нова підстава для звільнення посадової особи “**припинення повноважень**”.
- Компенсація посадовій особі у разі звільнення – **законодавчо гарантована** у розмірі не менше 6-и місячного середнього заробітку
- пропонується прибрати із КзПП норми для зняття зайвих обмежень для обрахування розміру завданої керівником шкоди.

Похідний позов

2011

Не передбачає

2011-1

Наділяє учасника ТОВ правом звертатись до суду від імені ТОВ.

Випадки:

- відшкодування збитків, завданих товариству його посадовою особою

Дякую за увагу!

**Запрошую відвідати сайт
Центру комерційного права**

www.commerciallaw.com.ua